ØÁ‰L nU¶T Uz¤È FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራስድስተኛ ዓመት q<u>∥</u>R @2 አዲስ አበባ ግንቦት 3 qN 2ሺ2 ዓ.ም bxþT×eà ØÁ‰§êi Äþä K‰sþÃêi ¶pBl þK የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂnT ywÈ

16th Year No. 22 ADDIS ABABA 11th May, 2010

¥WÅ

xêJ q<u>Ů</u>R 6)%9/2**㎡.**2 >.M

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት ማቋቋሚያ /ማሻሻያ/ አዋጅ ገጽ 51/2)#

CONTENTS

Proclamation No. 669 /2010

Office of the Federal Auditor General Establishment (Amendment) Proclamation ...Page 5240

xêJ q<u>ll</u>R 6)%9/2**1**ใ2

<u>የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት ማቋቋሚያ</u> አዋጅን ለማሻሻል የወጣ አዋጅ

የኦዲት ሥርዓትን ማጠናከር መንግሥት የሀገ ሪቱን ኢኮኖሚ በሚገባ ለመምራትና ለማስተዳደር የሚያስፌልገው አስተማማኝ መረጃ በማግኘት ረገድ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያለው በመሆኑ፤

በልዩ ልዩ የልማትና አስተዳደር መስኮች የተሰማሩ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች የገንዘብ አስተዳደር ተገቢውን የሂግብ አያያዝ ሥርዓት የተከተለ፤ የገቢ አሰባሰባቸው፤ የወጪ አፌቃቀዳቸውና የንብረት አስተዳደራቸው የመንግሥት ሕግንና መመሪያን ተከትሎ የተፈጸመ መሆኑንና ዕቅድና ፕሮግራማቸውንም በቅልጥፍና እና ኢኮኖሚያዊ በሆነ መንገድ በማከናወን የሚጠበቅባቸውን ግብ ማሟላታቸውን ማረጋገጥ አስፈላጊ በመሆኑ፤

በመንግሥት መዋቅር ውስጥ በሚገኙ ልዩ ልዩ የፌዴራሉ መንግሥት መሥሪያ ቤቶች ውስጥ ተጠያቂነትን፣ ግልጽነትን እና መልካም አስተዳ ደርን ለማስፈን አዲት ዓይነተኛ መሣሪያ በመሆኑ፤

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት የኢኮኖሚ ፖሊሲን በሚገባ ተግባራዊ ማድረግ ይቻል ዘንድ በፌዴራላዊ መንግሥት ይዞታ ሥር የሚገኙ የአስተዳደር፤ የልማትና የአገልግሎት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች በብቃት ለመቆጣጠር በተጠናከረና ዘመናዊ በሆነ የአዲት ተግባር መታገዝ ያለበት በመሆኑ፤ PROCLAMATION NO. 669/2010.

A PROCLAMATION TO AMEND THE OFFICE OF THE FEDERAL AUDITOR GENERAL ESTABLISHMENT PROCLAMATION

WHEREAS, strengthening the audit system in the country plays an important role in providing reliable data useful for the effective management and administration of the national economy;

WHEREAS, it is necessary to ascertain that the financial management of the federal government offices and organizations in various developmental and administrative activities follow proper accounting procedures, that the manner of revenue collection, fund disbursement and property management is in accordance with government rules and regulations, and that their plan and program are carried out and regulations, and that their plan and program are carried out efficiently and economically with a view to attaining their objectives;

WHEREAS, audit is an effective instrument in reflecting the new democratic system by ensuring proper accountability in the various federal government offices and organizations within the state structure;

WHEREAS, it is necessary that the government of the Federal Democratic Republic of Ethiopia economic policy be supported by a modern and reliable audit system in order to ascertain proper implementation through effective monitoring of administrative, developmental and service rendering institutions in the federal public sector;

ÃNÇ êU Unit Price nU¶T UzªÈ ±.œ.q.Ü * 1/1 Negarit G. P.O.Box 80001

ለዚህ ተግባራዊነት በቅርቡ የተካሔደው የመሠረታዊ የሥራ ሂደት ዋናት የፌዴራል ዋና አዲተሩንና የመሥሪያ ቤቱን የሙያ ነፃነትና አሰራር ይበልጥ ማሻሻልና ማጠናከር እንደሚገባ ማመልከቱ በመረጋገጡ፤

ዲሞክራሲያዊ በኢትዮጵያ **ፌዴ**ራሳዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ \$5 (1) መሠረት የሚከተለው ታውጀል።

ክፍል አንድ ጠቅሳሳ ድ*ንጋ*ጌ

1. <u>አጭር ርዕስ</u>

ይህ አዋጅ "የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት ማቋቋሚያ /ማሻሻያ/ አዋጅ ቁጥር 6)%9/2ሺ2" ተብሎ ሊጠቀስ ይችሳል።

2. <u>ትርጓሜ</u>

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጓሜ ካላሰጠው በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ:-

- 1/ "ምክር ቤት" ማለት የኢትዮጵያ ፌዴ-ራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ነው፤
- 2/ "የፌዴራል ዋናው አዲተር" ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 1)1 /1/ እና በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 መሠ-ረት የተሾመ የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ **ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ዋናው ኦዲተር** ነው፤
- "መሥሪያ ቤቱ" ማለት የፌዴራል ዋና 3/ አዲተር መሥሪያ ቤት ነው፤
- 4/ "የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት" ማለት ሚኒስቴር፣ ኮሚሽን፣ ባለሥል-ጣን፣ ተቋም፣ ኤጀንሲ ወይም ማናቸ-ውም ሌላ የፌዴራል መንግሥት መሥ-ሪያ ቤት ነው፤
- *"*ድርጅት" ማለት ማናቸውም በሙሉ 5/ ወይም በከፊል የፌዴራል መንግሥት የሆነ የማምረቻ፣ የማከፋፊያ፣ የአገል-**ግሎት** ሰጭ ወይም ሌላ የንግድ ድርጅት ነው፤

WHEREAS, in order to realize the objectives of the aforementioned it has been shown in the recently undertaken Business Processing Re-engineering activity that it is necessary to further strengthening and improving the professional independency and competency of the Auditor General and the Office of the Federal Auditor General;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 sub article (1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE **GENERAL**

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Office of the Federal Auditor General Establishment /Amendment/ Proclamation No. 669/2010."

2. Definition

In this Proclamation, unless the context otherwise requires:

- 1/ "House" means the House of Peoples' Representatives of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- 2/ "Federal Auditor General" means a person appointed as Auditor General of the Federal Democratic Republic of Ethiopia in accordance with sub article (1) of Article 101 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and Article 6 of this Proclamation:
- "the office" means the Office of the Federal Auditor General;
- "Federal Government Office" means Ministry, Commission, Agencies, Authority, Institutions, or any other federal government office;
- 5/ "Organization" means any production, distribution, service rendering, regulatory or any other trading organization wholly or partially owned by the federal government;

6/ "የለ*ጋ*ሾች ሂግብ" ማለት የፌዴራሉ መንግሥት መሥሪያ ቤት ወይም ድርጅት በዓይነት ወይም በዋሬ ገንዘብ ከለ*ጋ*ሹ የተቀበለው ስጦታ ወይም ሕርዳታ ነው።

3. <u>እንደገና መቋቋም</u>

- 1/ የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ከዚህ በኋላ "መሥሪያ ቤቱ" እየተባለ የሚጠራ/ በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 1)1 ንዑስ አንቀጽ /4/ በተመለከ ተው መሥረት የሕግ ሰውነት ያለው ራሱን የቻለ የፌዴራል መንግሥት አካል ሆኖ እንደገና በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል።
- 2/ የፌዴራል ዋና አዲተር ዋና መሥሪያ ቤት አዲስ አበባ ሆኖ ለሥራው አስፌላጊ በሆነ ቦታ ሁሉ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤት ይኖሩታል።

4. *የመሥሪያ* ቤቱ ዓላማዎች

መሥሪያ ቤቱ የሚከተሉት ዓሳማዎች ይኖሩታል፡-

- 1/ የፌዴራል መንግሥት ዕቅዶችና በጀት በሚገባ ለመምራትና ለማስተዳደር የሚያስፌልገውን አስተማማኝ መረጃ ለማግኘት የሚረዳ የኦዲት ሥርዓትን ማጠናከር፤
- 2/ የፌዴራል መንግሥት ገንዘብና ንብረት በወጡት ሕጎችና ደንቦች መሠረት መሰብሰቡን፤ መጠበቁን እና በአግባቡ ሥራ ላይ ማዋሉን ማረ*ጋ*ገዋ እና የደረሰበትን ውጤት ለምክር ቤቱ ሪፖርት ማቅረብ፤
- 3/ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና ድርጅቶች ሳይ የፋይናንስ፤ የክዋኔ፤ የአካባቢ ጥበቃ፤ የቁጥጥር አዲቶች፤ ልዩ አዲቶች እና ሌሎች አዲቶችን ማካሄድ፤
- 4/ አግባብንት ካላቸው አካላት *ጋ*ር በመተባበር የሂሣብ አያያዝና የኦዲት ሙያ እንዲያድ ግና እንዲጠናከር ጥረት ማድረግ፤
- 5/ በሂሣብ አያያዝና በኦዲት ሙያ ላይ ለተሰማሩት የክልል እና የፌዴራል መንግሥት ሥራተኞችና ድርጅቶች ሙያዊ እገዛና ምክር መስጠት፤

6/ "Donor Account" means donation or support received in cash or in kind from donors by federal government offices or organizations.

3. Re-establishment

- 1/ The Office of the Federal Auditor General of the Federal Democratic Republic of Ethiopia (hereinafter referred as "the Office") is hereby re-established as an autonomous body of the federal government in accordance with sub-article /4/ of Article 101 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.
- 2/ The Head Office of the Office of the Federal Auditor General shall be in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere as may be necessary.

4. Objectives of the Office

The Office shall have the following objectives:

- 1/ strengthen the audit system required for a reliable information necessary for the proper management and administration of the plans and budget of the federal government;
- 2/ ascertain that all money and property of the federal government are collected, preserved and used properly, in accordance with the laws and regulations of the federal government and report the same to the House:
- 3/ undertake a financial, performance, environmental protection, control audit, special audit and other audits of the offices and organizations of the federal government;
- 4/ make efforts, in cooperation with concerned organs, to develop and strengthen accounting and audit profession;
- 5/ give professional assistance and advice to Regional and Federal Civil servants and organizations engaged in accounting and audit professions;

6/ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶ-ችና ድርጅቶች ሂሣብ የሚመረመርበ-ትን የኦዲት ደረጃ /ስታንዳርድ/ ማው ጣትና ተግባራዊ መሆኑን መከታተል።

ክፍል ሁለት

<u>የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ</u> ቤት ሥልጣንና ተግባር

5. <u>የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት ሥል</u> ጣንና ተፃባር

የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት በሕግ የተሰጠውን ተግባር ለማከናወን የሚያስፌልገው ሥልጣን ሁሉ ይኖረዋል። በዚህ አጠቃሳይ አነጋገር ሳይወሰን የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት:-

- 1/ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች እና ድርጅቶችን ሂጣብ አዲት ያደር*ጋ*ል፤ ያስደር*ጋ*ል፤
- 2/ የፌዴራል መንግሥት ለክልል መንግ-ሥታት የሚሰጠውን የበጀት ድጋፍና ልዩ ድጎማዎች አዲት ያደርጋል፤ ያስ-ደርጋል፤
- 3/ የፌዴራል መንግሥት ከብር 1ሚሊዮን /አንድ ሚሊዮን ብር/ በሳይ የሚጠይቅ ሥራ የግል ሥራ ተቋራጮች እንዲሰሩ በውል የሰጠ እንደሆነ ይህንኑ መንግሥት ነክ የሆነ የግል ሥራ ተቋራጮች ሂሣብ ኦዲት ያደርጋል፤
- 4/ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ድርጅቶች ያስገኙት ውጤት ሕጉን የተከተለ፣ ኢኮኖሚያዊ በሆነ አሰራር የተፊጸመ መሆኑንና ተፈላጊውን ግብ መምታቱን ለማረጋገጥ እንደአስፈላጊነቱ የክዋኔ ኦዲት ያደርጋል፣ ያስደርጋል፤
- 5/ የመንግሥትንና የሕዝብን ጥቅም ለማ-ስጠበቅ ሲባል የግል ወይም የሕዝባዊ ድርጅቶችን አዲት ያደርጋል፣ ያስደ-ርጋል፤
- 6/ ለፌዴራል መንግሥቱ መሥሪያ ቤቶ-ችና ድርጅቶች የተለገሱ እርዳታዎችን ወይም ስጦታዎችን ኦዲት ያደርጋል፤ ያስደርጋል፤

6/ draw up a standard of auditing by which accounts of the offices and organizations of the federal government shall be examined and follow up the implementation of the same.

PART TWO

POWERS AND DUTIES OF THE OFFICE OF THE FEDERAL AUDITOR GENERAL

5. Powers and Duties of the Office of the Federal Auditor General

The Office of the Federal Auditor General shall have all the powers necessary for the performance of its functions granted by law. Without limiting to this generality, the Office of the Federal Auditor General shall:

- 1/ audit or cause to be audited the accounts of the federal government offices and organizations;
- 2/ audit or cause to be audited accounts involving budgetary subsidies and any special grants extended by the federal government to regional states;
- 3/ audit the accounts of private contractors relating to the federal government contractual work which involves a sum exceeding 1,000,000 Birr (One Million Birr);
- 4/ audit or cause to be audited, as may be necessary, performance audit in order to ensure that the performance of federal government offices and organizations is in accordance with the law, economically sound and has attained the desired objectives;
- 5/ audit or cause to be audited accounts of private or public organizations with a view to protect government and public interest;
- 6/ audit or cause to be audited donations or grants made to federal government offices and organizations;

- 7/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀፅ /1/፣ /2/፣ /3/፣ /4/፣ /5/፣ አና /6/ በተመለከተው መሥረት ያከናወነውን የኦዲት ውጤት እንደነገሩ ሁኔታ ለመሥሪያ ቤቱ ወይም ለድርጅቱ የበላይ ኃላፊ ያሳውቃል። የፌዴራል ዋናው ኦዲተሩ የምርመራው ውጤት ወንጀል መሬጸሙን የሚያሳይ ሆኖ ሲገኝ ለሚመለከተው አካል ወዲያውኑ ያሳውቃል፤
- 8/ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው መሥሪያ ቤቶች እና ድርጅቶች ጋር በመ መካከር የሂግብና የንብረት ኦዲት ሥር ዓትና ደረጃን የሚመለከቱ መመ-ሪያዎችን ያወጣል፤
- 9/ ማናቸውም የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት እና ድርጅት የውስፕ ኦዲተር ከመመደቡ በፊት ተመዳቢው አስፈላጊው የሙያ ብቃት ያለው መሆኑን አረ*ጋ*ግጠ ምስክርነት ይሰጣል፤
- 0/ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የማናቸውም ፌዴራል መሥሪያ ቤት የውስዋ ኦዲ-ተሮች የመሥሪያ ቤታቸውን ሂግብና ንብረት በመመርመር ውጤቱን እንዲ-ገልጽለት ሊያደርግ ይችላል፤
- 01/ ከሚመለከታቸው አካሳት *ጋ*ር በመተባ-በር እንደአስፌሳጊነቱ ለውስጥ አዲተ ሮች ሥልጠና ይሰጣል፤
- 02/ አንድ ሂሣብ ወንጀል ባለበት ሁኔታና ታማኝነት በጎደለው አኳኋን መያዙን ለማመን ምክንያት ያለው እንደሆነ ይህንን ሂሣብ የሚመለከቱ ጽሑፎች፤ መዘክሮች፤ መዝገቦች፤ ሰነዶችና ሌሎች ተያያZነት ያላቸው መረጃዎች ላይ ያሽጋል፤
- 03/ የገንዘብና የኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር ስለገንዘብ አጠባበቅ፣ የሂግብ አደያዝና የንብረት አስተዳደር በተመለከተ በሚያ-ዘጋጀው መመሪያ ላይ አስፌላጊውን ምክር ይሰጣል፤
- 04/ ከሌሎች ጉዳዩ ከሚመለከታቸው የፌ-ዴራል መንግሥትና የክልል መሥሪያ ቤቶች ጋር በመተባበር የሂግብ አያያዝ እና የአዲት ሙያ ትክክለኛውን ፌር ይዞ እንዲዳብር ጥረት ያደርጋል፤ አስፌላጊውንም ቁጥጥር ያደርጋል፤

- 7 notify its auditing findings, carried out in accordance with sub-article (1), (2), (3), (4), (5) and (6) of this Article, to the head of the audited office or organization as the case maybe. Where the findings of the auditing result indicates that a crime has been committed, the Federal Auditor General shall immediately notify the same to the concerned body;
- 8/ issue directives, in consultation with the concerned offices and organizations, regarding accounts and property auditing procedures and standards;
- 9/ certify internal auditors of any federal government office and organization before appointment after ascertaining that the auditor has the required professional competency;
- 10/ where it finds necessary, require internal auditors of any federal government offices to audit the accounts and property of their offices and report the finding;
- 11/ train, as might be necessary, internal auditors in cooperation with concerned organs;
- 12/ where it has reason to believe that any account has been kept in a presence of criminal condition and dishonest manner, impound such books, documents, ledgers, vouchers and other materials related to such account:
- 13/ give the necessary advice on the financial control, maintenance of accounts and property administration regulations to be prepared by the Ministry of Finance and Economic Development;
- 14/ make efforts and take necessary measures, in cooperation with other concerned federal and regional offices, to ensure that the development of the accounting and auditing profession is in the right direction;

- 05/ ከክልል የኦዲት እና ቁጥጥር ቢሮዎች ኃር የኦዲት ተማባር የሚዳብርበትን ሁኔታ በተመለከተ የቅርብ የሥራ ማንኙነትና ትብብር ያደርጋል፤
- 06/ የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት:-
 - ሀ/ በፌዴራል *መንግሥ*ት ባለቤትነት ሥር በሆኑ ድርጅቶች፤
 - ለ/ በሕግ በፌዴራልና በክልል መንግ-ሥታት የጋራ ይዞታ ሥር እንዲሆኑ በተወሰኑ ድርጅቶች፤
 - ሐ/ በሕግ የመቆጣጠር መብት የፌዴ-ራል መንግሥት በሆነባቸው የሥራ ዘርፎች፤
 - መ/ የማስተዳደር *ኃ*ላፊነት እና ሥልጣን በሕግ ተለይተው ለፌዴራል መንግ ሥቱ በተሰጡ የሥራ መስኮች፤
 - ሥ/ የፌዴራልና የክልል መንግሥታት አንዲሁም የፌዴራል እና የውጪም ሆነ የሀገር ውስጥ የግል ኢንቨስተሮች በ.ጋራ በሚያካሂዱቸው ሥራዎች ሌሎች የፌዴራል መንግሥት የማስ-ፌፀም ኃላፊነት በወሰደባቸው የሥራ መስኮች አዲት ለሚያከናውኑ፤
 - ረ/ እንዲሁም ማንኛውም የግል ወይም መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን አዲት ለሚያከናውኑ፤ አዲተሮችና ሂግብ አዋቂዎች በሥራው መስክ ለመሰማራት የሚያስችላቸውን የምስ ክር ወረቀት ይሰጣል፤ ያድሳል፤ ያግዳል፤ ይሰርዛል።
- 07/ የምስክር ወረቀት ሲሰዋና ሲያድስ የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሚያወጣው መመ -ሪያ መሠረት ተገቢውን ዋ*ጋ* ያስክፍላል።
- 08/ የፌዴራል ዋና ኦዲተር መሥሪያ ቤት በዚህ አንቀዕ በንዑስ አንቀዕ /1/፣ /2/፣ /4/፣ /5/ እና /6/ መሥረት ኦዲት የሚያስደርገው የፕሮጀክትና ፕሮግራም ሂግቦችን ብቻ ሲሆን በዚህ መልክ ኦዲት ሲያስደርግ ኦዲቱ ደረጃውን የጠበቀ ስለመሆኑ የመቆጣጠርና የማረጋገጥ ሃላፊነት አለበት።

- 15 maintain close contact and cooperation with the audit and control offices of regional states with a view to enhance the development of auditing;
- 16/ issue, renew, suspend and cancel certificates of competence of auditors and accountants who provide auditing and accounting services to:
 - a/ organizations which are under the ownership of the federal government;
 - b/ organizations which are, by law, under the joint ownership of the federal government and regional states;
 - c/ activities over which the federal government has the right to control;
 - d/ sectors over which the federal government has been assigned by law, with the responsibility and authority to administer;
 - e/ joint ventures organized under the partnership of the federal government and regional states, the federal government and foreign or local investors, other areas of activities where the federal government has undertaken the responsibility for their execution;
 - f/ private and non-governmental organizations.
- 17/ charge fees for the issuance and renewal of such certificates in accordance with directives to be issued by the House of Peoples' Representatives
- 18/ . when the Office of the Federal Auditor General causes the auditing pursuant to sub-articles (1), (2), (4), (5) and (6) of this Article, it shall only cause the auditing of project and program accounts, however, provided that it shall have the responsibility to supervise and ascertain that the auditing is consistent with the standard.

<u>ክፍል ሦስት</u> የፌዴራል ዋናው ኦዲተር አሿሿምና ተጠሪነት

6. <u>ስለፌዴራል ዋናው ኦዲተር አሿሿምና ተጠ</u> ሪነት

- 1/ የፌዴራል ዋናው ኦዲተር መሥሪያ ቤትን የሚመራ ዋናው ኦዲተር በጠቅሳይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይሾማል።
- 2/ የፌዴራል ዋናው ኦዲተሩ ተጠሪነቱ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ይሆናል። የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሥራ ላይ በማይሆንበት ጊዜ ተጠሪነቱ ለፌዴራል ሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት ይሆናል።

7/ ስለምክትል ዋና ኦዲተሮች አሿሿም

የፌዴራል ዋናው አዲተሩን የሚረዱ በጠቅሳይ ሚኒስትሩ አቅራቢነት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት የሚሾሙ ሁለት የፌዴራል ምክትል ዋና አዲተሮች ይኖራሉ፤ እነዚህም አንደኛው የአዲት ዘርፍ ምክትል ዋና አዲተር ሲሆን ሁለተኛው የድጋፍ አገልግሎቶች ዘርፍ ምክትል ዋና አዲተር ናቸው።

8. ለሹመት የሚያበቁ መመዘኛዎች

ለሹ*መት የሚያበቁ መመዘኛዎች የሚከተ* ሉት ይሆናሉ፡-

- 1/ ዜማነቱ ኢትዮጵያዊ የሆነ፤
- 2/ ለኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት ተገZ የሆነ፤
- 3/ በአዲት ሥራ ወይም አግባብነት ባለው ሌላ ሙያ የሰለጠነ እና በመንግሥት የኦዲት ሥራ ሰፊ እውቀትና ልምድ ያለው፤
- 4/ በታታሪነቱ፣ በታማኝነቱ እና በሥነ-ምባባሩ መልካም ስም ያተረፊ፣
- 5/ በወንጀል ጥፋት ተከሶ ያልተፈረደበት፤
- 7/ ከማንኛውም ፓርቲ ገለልተኛ የሆነ።

PART THREE

APPOINTMENT AND ACCOUNTABILITY OF THE FEDERAL AUDITOR GENERAL

6. <u>Appointment and Accountability of the Federal</u> <u>Auditor General</u>

- 1/ The Federal Auditor General who heads the Office of the Federal Auditor General shall be appointed by the House of Peoples' Representatives upon recommendation by the Prime Minister.
- 2/ The Federal Auditor General shall be accountable to the House of Peoples' Representatives and, between sessions shall be accountable to the President of the Federal Republic.

7. Appointment of the Federal Deputy Auditors General

There shall be two Federal Deputy Auditors General who assist the Federal Auditor General and who shall be appointed by the House of Peoples' Representatives up on the recommendation of the Prime Minister; accordingly the one shall serve as Audit Operation Branch Deputy Auditor General, and the other shall serve as Support Operation Branch Deputy Auditor General.

8. Criteria for Appointment

The following shall be the criteria for appointment:

- 1/ shall be an Ethiopian citizen;
- 2/ committed to abide by the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;
- 3/ qualified in auditing or related field with extensive experience in and knowledge of public auditing and finance;
- 4/ a person of proven integrity, hardworking and good ethical behavior;
- 5/ no previous court ruling for criminal proceedings;
- 6/ be in good health condition to carry out his duties;
- 7/ be neutral from any political party.

9. <u>የደመወዝና የጡረታ ክፍያ</u>

- 1/ የዋናው እና ምክትል ዋና ኦዲተሮች ደመወዝና አበል እንደዚሁም ጥቅማ ጥቅሞች የመንግሥት ተሿሚዎች ጥቅማ ጥቅም ለመወሰን በወጣው አዋጅ መሥረት ይፈፀማል።
- 2/ ተሿሚዎቹ ቀደም ሲል በሑረታ ደንብ ያልተሸፊኑ ከሆነና በፕሮቪደንት ፌንድ ውስፕ የታቀፉ ከነበሩ በዚያው ለመቀጠል የመምረጥ መብት አላቸው።
- 3/ ተሿሚዎቹ በሥራ ከመናቸው ማብቂያ ላይ እድሜያቸው ለጡረታ ያልደረሰ ከሆነ ያገኙት በነበረው ደመወዝ በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ወይም ድርጅቶች ውስዋ ተቀዋረው ሊሰሩ የሚችሉበት ዕድል ይሰጣቸዋል።

0. የሥራ ዘመን

- 1/ የዋና አዲተሩና ምክትሎች የሥራ ዘመን ስድስት ዓመት ይሆናል።
- 2/ በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀጽ /1/ የተገለጸው የሥራ ዘመን ሲያበቃ ዋናው ኦዲተሩና ምክትል ዋና ኦዲተሮች ለአንድ ተጨማሪ ስድስት ዓመት ሊሾሙ ይችላሉ፤ ነገር ግን በማንኛውም ሁኔታ ዋናው ኦዲተሩና ምክትሎቹ ከሁለት ዙር በላይ ሊያገለግሉ አይችሉም።

01. <u>ተሿሚዎች ከኃላፊነት የሚነሱበት ሁኔታ</u>

ዋናው ኦዲተርና ምክትል ዋና ኦዲተሮች በሚከተሉት ሁኔታዎች ከኃላፊነት እንዲነሱ ሊደረግ ይችላል፡-

- 1/ በሕመም ምክንያት ሥራውን በሚገባ ለማከናወን የማይችል መሆኑ ሲረ*ጋ*ገዣ፤
- 2/ ግልፅ የሆነ የሥራ ችሎታ ማነስ መኖሩ ሲረ*ጋ*ባዣ፤
- 3/ በሥራው ላይ በሚያሳየው ቸልተኝነት ጥፋተኛ ሲሆን ወይም ምግባረ ብልሹ ሆኖ ሲገኝ፤
- 4/ ሙስና መሥራቱ ወይም ህግን የሚፃረር ሌላ ድርጊት መፈፀሙ ሲፈ*ጋ*ገዋ፤
- 5/ የጡረታ ዕድሜ ሳይ ሲደርስ፤

9. Salary and Pension Benefits

- 1/ The salary, allowances and other benefits of the Auditors General and the Deputy Auditors General shall be determined in accordance with the Proclamation issued to provide for the benefits of government officials...
- 2/ Appointees shall be allowed to choose provident fund scheme if they are not previously covered by public pension.
- 3/ Upon vacating their offices at the end of their term appointees shall be given the opportunity to work in government offices and organizations provided that they have not attained pension age.

10. Tenure of Service

- 1/ The term of office of the Federal Auditor General and his Deputies shall be six years.
- 2/ When the term of office referred under subarticle (1) of this Article ends, the Federal Auditor General and his Deputies may be appointed for another one six years term, however, provided that, the Federal Auditor General and his Deputies shall not be allowed to serve for more than two terms.

11. Removal of the Federal Auditor General and his Deputies

The Federal Auditor General and the Deputies may be removed from office under the following conditions:

- 1/ inability to perform their duties due to apparent health condition;
- 2/ incompetence;
- 3/ lack of commitment to discharge their responsibilities and for reasons of unethical practice;
- 4/ involvement in corruption or committing other unlawful act;
- 5/ attained pension age;

- 6/ የሥራ ዘመኑ ሲያበቃ፤
- 7/ ቀጣይነት ባለው የጤና ጉድስት ወይም በሌላ በቂ የሆነ ምክንያት በገዛ ፍቃዱ ሥራውን ለመልቀቅ በጽሁፍ ሲጠይቅ፤
- 8/ በዚህ አንቀዕ ከንዑስ አንቀጽ /1/ እስከ /7/ ያሉት ተፈጻሚ የሚሆኑት ከምክር ቤቱ አባሳት መካከል በሚቋቋም ኮሚቴ ተጣርቶ ሲረ,ጋገተና ለምክር ቤቱ ቀርቦ በምክር ቤቱ የውሳኔ አሰጣዋ ሥነ ሥርዓት መሠረት ውሳኔ ሲያገኝ ይሆናል።

02. <u>ክፍት ቦታ</u>

- 1/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 01 ውስጥ በተገለጹትና በሞት ምክንያት የፌዴራል ዋናው ኦዲተር በሌለ ጊዜ የኦዲት ሥራዎች ዘርፍ ምክትል ዋና ኦዲተር ክሦስት ወር ላልበለጠ ጊዜ ተክቶ ይስራል።
- 2/ የኦዲት ሥራዎች ዘርፍ ምክትል ዋና ኦዲተር በሌለ ጊዜ የድጋፍ አገልግሎቶች ዘርፍ ምክትል ዋና ኦዲተር በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀጽ /1/ ለተጠቀሰው ጊዜ የፌዴራል ዋና ኦዲተናን ተክቶ ይሰራል።
- 3/ የፌዴራል ዋናው ኦዲተርና የምክትል ዋና ኦዲተሮች ቦታ በተመሳሳይ ጊዜ ክፍት የሆነ እንደሆነ የምክር ቤቱ አፌጉባዔ የኦዲት ዳይሬክተሮችን በዚህ አንቀፅ በንዑስ አንቀጽ /1/ ለተጠቀሰው ጊዜ መድቦ ሊያሰራ ይችላል።

<u>ክፍል አራት</u> <u>የፌዴራል ዋናው ኦዲተር እና ምክትል</u> <u>ዋና ኦዲተሮች ሥልጣንና ተግባር</u>

03. <u>የፌዴራል ዋናው አዲተር ሥልጣንና ተግባር</u>

የፌዴራል ዋናው አዲተር የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት የበላይ ኃላፊ በመሆን በዚህ አዋጅ አንቀፅ 5 ለመሥሪያ ቤቱ የተሰጠውን ሥልጣንና ተግባር በሥራ ላይ ከማዋል በተጨማሪ ከዚህ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖረዋል፡-

1/ በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ /1/፣
/2/፣ /3/፣ /4/፣ /5/፣ አና /6/ መሠረት
ስለሚከናወነው ምርመራና ስለመሥሪያ ቤቱ ሥራዎች አጠቃላይ ዓመታዊ ሪፖርት ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል። ምክር ቤቱ በሥራ ላይ በማይሆንበት ጊዜ ለፌዴራል ሪፐብሊኩ ፕሬዝዳንት ያቀርባል፤

- 6/ end of tenure of service;
- 7/ requiring, in written from, resignation due to prolonged poor health and other sufficient reason;
- 8/ the provisions from sub article /1/ to /7/ of this Article shall be effected upon investigation and confirmation by the House committee constituted for this purpose and when decided by the House in accordance with its rules of decision procedure.

12. Vacancies

- Audit Operations Deputy Auditor General shall serve as acting Auditor General for a maximum of three months if the position of Auditor General is vacant due to the reasons referred in Article 11 of this Proclamation and for reasons of death.
- 2/ In the absence of Audit Operations Deputy Auditor General the Support Services Deputy Auditor General shall act as Auditor General for the duration referred in sub-article (1) of this Article.
- 3/ When the positions of the Auditor General and the Deputies are vacant of the same time, the Speaker of House shall assign from amongst the auditing directors for the duration referred in sub-article (1) of this Article.

PART FOUR POWERS AND DUTIES OF THE FEDERAL AUDITOR GENERAL AND DEPUTY AUDITORS GENERAL

13. Powers and Duties of the Federal Auditor General

The Federal Auditor General shall be the head of the Office of the Federal Auditor General and shall in addition to implementing the powers and duties of the Office of the Federal Auditor General provided for under Article 5 of this Proclamation, have the following powers and duties:

submit a consolidated annual audit report performed under sub-articles (1), (2), (3), (4), (5) and (6) of Article 5 of this Proclamation and on the activities of the Office of the Federal Auditor General to the House of Peoples' Representatives and when the House is not in sessions, to the President of the Federal Republic;

- አ.ኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር 2/ 8734495 የፌዴራል መንግሥት ያለፈውን በጀት ዓመት ገቢና ወጪ፣ ሀብትና ዕዳ እንዲሁም የመንግሥት ገንዘብ ነክ የሆኑ መረጃዎችን ሂግብ የበጀት ዓመቱ እንደተጠናቀቀ በተቻለ ፍዋነት ዘግቶ ለምርመራ ለፌዴራል ዋናው አዲተር ይልካል። ዋናው አዲተሩም የሂሣብ ሪፖርቱ በደረሰው በ4 ወር ጊዜ ውስጥ ምርመራ በማድረግ ሪፖርቱን ከአስተያየቱ ለሚኒስቴሩ ይልካል፣ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሚቀርበው ዓመታዊ ሪፖርት ውስጥ ሪፖርቱ እንዲካተት ያደርጋል፤
- 3/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ /7/ መሥረት ውጤቱን እንዲያውቁ የተደረ ጉት አካላት የሰጡት አስተያየትና ያቀረ ቡት ተቃውሞ አጥጋቢ ያለመሆኑን የገመተ እንደሆነ ይህን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ በተጠቀሰው ሪፖርት ውስጥ ያካትታል፤
- 4/ ተግባሩን በሚገባ ለማከናወን በሚያስችል አኳ*ኋን መሥሪያ* ቤቱን ያደራጃል፤
- 5/ የመሥሪያ ቤቱን በጀት አዘጋጅቶ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውሳል፤
- 6/ የመሥሪያ ቤቱን መዋቅር እና የደመወዝ ስቴል በማዘጋጀት በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በማፀደቅ አስፌላጊ የሆኑ ሥራተኞችን ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤ ደመወዛቸውንና የጥቅማ ጥቅሞቻቸውን ክፍያ ይፌፅማል፤
- 7/ ለሥራው አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በቂ መመሪያ በመስጠትና በመቆጣጠር የአዲት ሥራ እንደአግባቡ በግል ኦዲተሮች ወይም በሌሎች ባለሙያዎች እንዲከናወን ይወክላል።
- 8/ በሀገሪቱ የመንግሥት አዲት በአነስተኛ ወጪ የሚካሄድበትንና በርካታ ክልሎ-ችንና መሥሪያ ቤቶችን ሲያሳትፉ የሚ-ችሉ ተሽጋጋሪ አዲቶችን ከሚመለከተው ጋር በመመካከር ያከናውናል።

04. <u>የፌዴራል ምክትል ዋና ኦዲተሮች ሥልጣንና</u> ተግባር

- 1/ የኦዲት *ሥራዎ*ች ዘርፍ ምክትል ዋና ኦዲተር ሥልጣን እና ተግባር፡-
 - ህ/ የመሥሪያ ቤቱን የአዲት ሥራዎች በማቀድ፤ በማደራጀት፤ በመምራት፤ በማስተባበር እና በመቆጣጠር የፌዴራል ዋና አዲተሩን ይረዳል፤

- 2/ review the annual report which the Ministry of Finance and Economic Development submits to it concerning the federal government receipts and expenditures, assets and liabilities as well as the financial statistical data within four months of receipt, and submit his comments thereon to the Ministry; include the same in his annual report to be submitted to the House of Peoples' Representatives;
- 3/ include the objections and comments raised by the organs notified in accordance with sub-article (7) of Article 5 of this Proclamation where it appears to him unsatisfactory in the report referred in sub-article (1) of this Article;
- 4/ organize the office so as to enable him properly discharge his duties;
- 5/ prepare and submit the budget of the office to the House of Peoples' Representatives and implement the same upon approval;
- 6/ prepare the structure and salary scale of the office and, up on approval by the House of Peoples' Representatives, employ and administer the personnel necessary for the office and shall implement the salary and other benefits:
- 7/ where it is found necessary, delegate with the necessary instruction, and supervision, private auditors or other professionals to carry out audits;
- 8/ implement cost effective government audit practices and carry out transitional audits that includes more than one regional state and offices in cooperation with the concerned organs.

14. Powers and Duties of the Deputy Auditors General

- 1/ Powers and duties of Audit Operation Branch Deputy Auditor General:
 - a) shall assist the Federal Auditor General by planning, organizing, leading, coordinating and supervising audit activities of the office;

- ለ/ ለምክር ቤቱ በሚቀርቡት የመንግሥት ሂሣብ ሪፖርቶች /የተጠቃለለ ፊንድ ሂግብ/፣ የመሥሪያ ቤቱን ሥራዎች የሚመለክት ዓመታዊ ሪፖርትና ልዩ ሪፖርቶች ከመፈረም በስተቀር የፌ-ዴራል ዋናው **ኦዲተር በ**ሌለ ጊዜ ተክቶት ተግባራቱን ያከናውናል፤
- ሐ/ በፌዴራል ዋናው ኦዲተሩ የሚሰጡ-*ትን* ሌሎች ተማባራት ያከናውናል።
- 2/ የድጋፍ አገልግሎቶች ዘርፍ ምክትል ዋና ኦዲተር ሥልጣንና ተግባራት፡-
 - ሀ/ የመሥሪያ ቤቱን የድጋፍ አገልግ-ሎቶች ዘርፍ *ሥራን* በማቀድ፣ በማደ ራጀት፣ በመምራት፣ በማስተባበር እና በመቆጣጠር የፌ**ዴ**ራል ዋና አዲተሩን ይረዳል፤
 - ለ/ ለምክር ቤቱ በሚቀርቡት የመንግሥት ሂሣብ ሪፖርቶች /የተጠቃለለ ፌንድ ሂግብ/፣ የመሥሪያ ቤቱን ሥራዎች የሚያመለክት ዓመታዊ ሪፖርት እና ልዩ ሪፖርቶች ላይ ከመፈረም በስተቀር የፌዴራል ዋና አዲተሩና የአዲት ሥራዎች ዘርፍ ምክትል ዋና ኦዲተር በሌሉ ጊዜ በመተካት ተግባራቱን Phsosai
 - ሐ/ በፌዴራል ዋናው ኦዲተር የሚሰጡ-ትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

ልዩ ልዩ ድ*ንጋ*ጌዎች

05. በጀትና ሂሣብ ምርመራ

- 1/ ለፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ከተፈቀደው በጀት ውስጥ የየሶስት ወር ድርሻ የሆነው የሥራ ማስኬጃ በፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ስም በተከፈተው የባንክ ሂሣብ ውስጥ በአንድ ጊዜ በቅድ*ሚያ እንዲቀመ*ጥ ይደረ*ጋ*ል።
- 2/ የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ሂሣብ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት፣ ምክር ቤቱ በሥራ ላይ በማይሆንበት ጊዜ በፌደራል ሪፐብሊኩ ፕሬዚዳንት በሚሰ-የም አካል ይመረመራል።

- b) shall carryout duties of the Auditor General in his absence except signing of the audit report on the consolidated account of the government, annual performance report and special report of the office to be presented for the House:.
- shall carryout other duties assigned by the Federal Auditor General.
- 2/ Powers and duties of Support Operation Branch Deputy Auditor General:
 - shall assist the Federal Auditor General by planning, organizing, leading, coordinating and supervising Support Operation Branch of the office;
 - b) shall carryout the duties of Federal Auditor General and Audit Branch Deputy Auditor General in their absence except signing the audit report of consolidated account, annual performance report of the office and special reports to be presented for the House:
 - c) shall carryout other duties assigned by the Federal Auditor General.

PART FIVE MISCELLANEOUS PROVISIONS

15. Budget and Auditing

- 1/ A proportionate quarterly appropriations of the operational budget of the approved budget of the Office of the Federal Auditor General shall be deposited in advance in the bank account opened in the name of the Office of the Federal Auditor General.
- 2/ The accounts of the Office of the Federal Auditor General shall be audited by a body to be designated by the House of Peoples' Representatives or by the President of the Federal Republic, where the House is not in session, as the case may be.

06. ስለኦዲት ሥርዓት ወሰን እና የጊዜ ገደብ

- 1/ የፌዴራል ዋናው ኦዲተር አንድን ሂሣብ አዲት ሲያደርግ **እንደነገ**ሩ ሁኔታ አንድ በአንድ፣ በዝርዝር ወይም በአልፎ አልፎ የአዲት ዘዴ ሲመረምር ይችላል። ቢሆንም በዚህ አዋጅ አንቀፅ 03 ንዑስ አንቀጽ /1/ እና /2/ መሠረት ሂግቦችን አዲት አድርጎ በሚያቀርበው ሪፖርት ውስጥ ለኢያንዳንዱ ሂግብ ያመራመሩን ሁኔታና ዋልቀት መግለፅ አለበት።
- 2/ የፌዴራል ዋናው አዲተር የሚያደርጋ-ቸው ምርመራዎች ከሚመረመረው የበ-ጀት ዓመት ወደኋላ ከሁለት በጀት ዓመታት ማለፍ የለባቸውም። ነገር ግን በእርሱ ግምት ወንጀል መፈጸሙን ያመነ እንደሆነ ከተባሉት ሁለት የበጀት ዓመት ወደኋላ አልፎ ሲመረመር ይችላል።
- 3/ የፌዴራል ዋናው አዲተር የሂሣብ ምርመሬ ሲያደርግ በዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃ መሥረት ይሆናል።

07. የተመርጣሪዎች ግዴታ

- 1/ የፌዴራል ዋናው አዲተር፣ የመሥሪያ ቤቱ አዲተሮች ወይም የፌዴራል ዋናው አዲተር ወኪሎች ለምርመራ ጠቃሚና አስፈላጊ የሚመስሏቸውን መጻሐፍት፣ መዘክሮች፣ መዝገቦች፣ ሰንዶችና ሌሎች የጽሑፍና የቃል መረጃዎች ሁሉ ሲሐይቁ የተጠየቀው **ግለሰብ፣ ሥራተኛ** ወይም ባለሥልጣን በትክክልና በተሟላ ለኳኋን ወዲያውኑ የማቅረብ ግዴታ አለበት።
- 2/ የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት እንዲቆጣጠራቸው በዚህ አዋጅ ሥልጣን የተሰጠው አካላትን **73HA** ንብረት የተረከበ፣ ወጪ ያደረገ፣ የከፈለ ወይም ለሂግቡ *ኃላ*ፊ የሆነ *ማን*ኛውም ሰው ሲጠየቅ ሂሣቡን አዲት የማስደረግ **ግዴታ አለበት**።
- 3/ ተ*መርጣሪ መሥሪያ* ቤቶች በፌዴራል ዋናው አዲተር በተሳኩ *ሪፖር*ቶች በተገለው *ግኝ*ቶች ሳይ ተገቢውን የእርምት እርምጃ እንዲወስዱ በተሰጡ የማሻሻያ ሃሣቦችና አስተያየቶች መሥረት ከ05 ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ አርምጃ የመውሰድ **ግ**ዴታ አለባቸው። የወሰዱትን እርምጃ እና ለመውሰድ ካልቻሉ ምክንያቱን በመግለጽ ለፌዴራል ዋናው አዲተር *መሥሪያ* ቤት ከሳይ በተጠቀሰው የጊዜ ገደብ ውስጥ ማሳወቅ አለባቸው።

16. Audit Procedure and Period of Limitation

- 1/ The Federal Auditor General may audit accounts in full or by a system of spot-checking whichever he deems it appropriate in a given case provided, however, that any report which he submits, in accordance with sub-articles (1) and (2) of Article 13 of this Proclamation concerning the results of audits of the accounts, shall contain a statement describing the nature and extent of the audit performed with respect to each account.
- 2/ The Federal Auditor General shall not perform audits covering beyond a period of two fiscal years prior to the fiscal year upon which the audit is to be performed unless he believes that a crime has been committed.
- 3/ The Federal Auditor General shall carry out audits based on international standard on auditing (ISA).

17. Duties of Persons to be Audited

- Any individual, employees or an official, upon request by the Federal Auditor General, Auditors of the Office of the Federal Auditor General or representatives of the Federal Auditor General, shall, forthwith, make available correct and complete books, documents, ledgers, vouchers and all other documentary or oral evidence which the Auditors deemed it useful and necessary for auditing.
- 2/ Any person who has had in his custody or has paid or has expended or is in charge of the accounts of the money and property of the organs auditable by the Office of the Federal Auditor General pursuant to the provisions of this Proclamation, shall, upon request, have the obligation to have his accounts audited.
- Auditable entities are obliged to take corrective measures, within 15 days from the date of delivery, on recommendations and comments included in the audit reports sent to them by the Federal Auditor General; if they are unable to take such measures, shall inform the same and the reasons thereof to the Federal Auditor General within the period specified herein.

- 4/ የፌዴራል ዋናው አዲተር ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በሚያቀርበው ሪፖርት ውስጥ የታየባቸው ቤቶች ድክመት መሥሪያ ድክመቶች ኃላፊዎች በታዩት ላይ አስፈላጊውን የማስተካከያ እርምጃ ወስደው ይህንኑ ለምክር ቤቱና ለፌዴራል ዋናው አዲተሩ የማሳወቅ ግዴታ አለባቸው።
- 5/ ማንኛውም ተመርጣሪ የፌዴራል ዋና አዲተር ተግባርና ኃላፊነቱን ለመወጣት ይቻለው ዘንድ የመደበው አዲተር ሥራውን ለማካሄድ የሚያስችለውን የተሟላ ቢሮ አዘጋጅቶ የመስጠት ግዴታ አለበት።

መሥሪያ ቤቱ ሥልጣኑንና ተግባሩን ሥራ ሳይ ለማዋል *እንዲችል ማንኛውም መሥሪያ* ቤት እና ሰው አስፈላጊውን ድ*ጋ*ፍ *መ*ስጠት ይኖርበታል።

09. የአዲት ባለሙያዎች የሙያ የሙያ ከለሳ

- 1/ የመሥሪያ ቤቱ አዲተሮች ዋና አዲተሩ የሚያወጣውን Por P ሥነ-ምግባር አክብረው የመሥራት ግዴታ አለባቸው።
- 2/ ዋና አዲተሩ፣ ምክትል ዋና አዲተሮችና አዲተሮች የሃገሪቱን ህግና የሙያ ሥነ-ምግባር አክብሮ ለሚያከናውኑት የኦዲት ስራዎች አይከሰሱም።
- 3/ ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሥራ አዲተሩ የሚቀርቡ ተዘጋጅተው በዋና ሪፖርቶች እንደ ሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ሪፖርቶች አካል ሆነው ይቆጠራሉ። በእንኚህ ሪፖርቶች መነሻነት በዋና አዲተሩ ላይ ምንም ዓይነት የፍትሃብሔርም ሆነ የወንጀል ክሶች አይመሰረቱም።

!. የማሳወቅ ግዴታ

1/ የፌዴራሉ ዋናው አዲተር አዲት ወንጀል ሲያከናውን በጉዳዩ ዺዸ ያመካ እንደሆነ መሰራቱን ይህንት ለሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት፣ ለሥነ-ምኅባርና ፀረሙስና **ኮሚሽን እንደዚ**ሁም ሚኒስቴርና ስፍትህ ሌሎች *ጉ*ዳዩ ለሚመለከተው አዲት ተደራጊ መሥሪያ ቤት ወይም ድርጅት የበሳይ ሃሳፊ ያሳውቃል።

- The head of any audited office, whose weaknesses were commented in the report of the Federal Auditor General submitted to the House of peoples' Representatives, shall have the duty to take appropriate remedial measures and inform the same to the House and the Federal Auditor General.
- 5/ All auditable entities shall prepare and provide appropriate office for the staff appointed by the Federal Auditor General in order to discharge its duties and responsibilities.

Duty to Co-operate

All offices and persons shall co-operate in providing necessary support to enable the office to exercise its power and responsibility.

19. Code of Conduct and Protection of Audit **Professionals**

- All auditors of the office shall discharge their duties, adhering to professional code of conduct issued by the Federal Auditor General.
- The Auditor General, Deputy Auditors General and other auditors of the office shall not be liable for the audit activities they have conducted compatible with the national laws and the professional etiquette.
- 3/ All report of the Auditor General published in the interest of the House shall be treated as report of the House. No civil or criminal proceedings shall be instituted on the basis of this reports against the Auditor General.

20. **Duty to Notify**

1/ The Federal Auditor General shall notify to the House of Peoples' Representatives, the Federal Ethics and Anti-Corruption Commission as well as to the Ministry of Justice and the head of the audited office or organization concerned where, in the course of his auditing, he has reasons to believe that an offence has been committed.

- - ሲያ,ንጥሙ የሚከተሉት ሁኔታዎች 2/ ሳይዘገይ ለፌዴራል ዋና አዲተር *መሥሪያ* ቤት ሊገለጽለት ይገባል፡-
 - ሀ/ የፌዴራሉ መንግሥት ባለሥልጣናት በጀት አደያዝን ወይም ከመንግሥት ደረሰኝና ክፍያ *ጋ*ር የተያያዙ ጠቅሳሳ ደንበ- ችን ወይም መመሪየዎችን ሲያወጡ ወይም ሲተረጉሙ፤
 - ስ/ የፌዴራል መንግሥቱን የሚመለከቱ ስምምነቶች ሲመሰረቱ፣ መሠረታዊ ለውዋ ሲደረግባቸው ወይም ሲቋረጡ፤
 - ሐ/ በፌዴራል መንግሥቱና ከፌዴራል መን ግሥቱ ው*ጭ* ባሉ አካላት ወይም በክልል መንግሥታት እና በፌዴራል መንግሥቱ መካከል የፌዴራል መንግሥቱን በጀት አስተዳደር የሚመለከቱ ስምምነቶች ሲፈረሙ፤
 - መ/ የፌዴራል መንግሥቱ ባለሥልጣናት በፋይናንስ አስተዳደር ስርዓቱ ላይ መሠረታዊ ለውጥ ሊያስከትሉ የሚችሉ ድርጅታዊ ወይም ሌሎች እርምጃዎችን በሥራ ሳይ ለማዋል ሲያቅዱ።

! 1. ጥፋትና ቅጣት

- 1/ **ማን**ኛውም ሰው፡-
 - ሀ/ የፌዴራል ዋናው አዲተር በቀጥታ ወይም በኦዲተሮቹ ወይም በወኪሎቹ አማካይነት ለምርመራ እንዲቀርብለት የሚጠይቀውን መጻሐፍት፣ መዘክሮች፣ መዝገቦች፣ ሰነዶችና ሌሎች የጽሑፍ ወይም የቃል መረጃዎች ያሳቀረበ፤ ወይም
 - ለ/ ለፌዴራል ዋናው አዲተሩ፣ ለመ ሥሪያ ቤቱ ኦዲተሮች ወይም ለወኪ ሎች ሀሰተኛ መሆኑን አደወቀ ሀሰ ተኛ መረጃ የሰጠ ወይም እውነተኛ መሆኑን ለጣመን ምክንያት ሳይኖ ረው ማናቸውንም መረጃ የሰጠ፤ ወይም
 - ሐ/ የፌዴራል ዋናው አዲተር ሥራ η η η *እን*ዳይከናወን ያሰናከለ፤ ወይም

- The Office of the Federal Auditor General shall immediately be notified up on the following situation:
 - a) when regulations or directives issued or implemented in relation government budget, accounting, receipt and payment systems by organs of the federal government;
 - b) when federal government related agreements are established, modified foundamentaly or terminated;
 - upon the signature of agreements related to federal budget administration between the federal government and organs outside the federal government or between the regional states and the federal government;
 - d) when the organs of the federal government intend to implement organizational or other measures that could fundamentally alter the financial management system.

21. Offences and Penalty

- Any person who:
 - fails to produce or make available books, documents, ledgers, vouchers or any other documentary or oral evidence which the Federal Auditor General directly or his employees through or representatives requires for auditing; or
 - b) gives to the Federal Auditor General, the auditors of the office or its representatives any information which he knows to be false or which he has no reason to believe it to be true; or
 - c) obstructs the proper carrying out of the functions of the Federal Auditor General; or

መ/ ያለበቂ ምክንያት በፌዴራል ዋናው ኦዲተሩ በቀረቡ ኦዲት ሪፖርቶች በተሰጡ የማሻሻያ አስተያየቶችና ሃግቦች ላይ በወቀቱ እርምጃ ያልወሰደ፤ ወይም በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት መሬፀም ሲኖርበት ለመፈጸም ፊቃደኛ ሆኖ ያልተገኘ፤

እንደሆነ ከአምስት እስከ ሰባት ዓመት በሚደርስ እሥራት ወይም ብር 0ሺ /አሥር ሺ ብር/ የገንዘብ መቀጫ ወይም በሁለቱም ይቀጣል።

2/ ማንኛውም አዲተር፡-

- U/ የሥራ ግዲታውን ለመፈጸም ወይም በኃላፊነቱ ወይም በሥራ ግዲታው ጣድረግ የሚገባውን ላለማድረግ ወይም ጣድረግ የማይገባውን ለማድረግ ስጦታ፤ ገንዘብ ወይም ሌላ ጥቅም እንዲሰጠው የጠየቀ፤ የተስፋ ቃለ የተቀበለ ወይም የቀረበለትን የወሰደ፤ ወይም
- ለ/ ለሚያደርገው የሂግብ ምርመራ ተመር-ማሪው ያቀረበለት ሰንድ ሐሰተኛ መሆ-ኑን እያወቀ እንደትክክለኛ ሰንድ ከያዘ-ለት ወይም ትክክለኛነቱን እያወቀ ሊይ-ዝለት የሚገባውን በሰንድ ሳይቀበለው የቀረ፤ ወይም
- ሐ/ የፌዴራል መንግሥት ገንዘብ ያቄበ ረበረ ወይም ሌላ ሰው እንዲያ-ቄበረብር ሁኔታዎችን በማመቻቸት የተባበረ ወይም ያሴረ፤ ወይም
- መ/ ተገቢ ያልሆነ ጥቅም ለራሱ ለማግኘት ወይም ለሌላ ሰው ለማስገኘት ወይም ሌላ ሰውን ለመጉዳት በማሰብ፤ በተመርማ ሪው የቀረቡለትን መጻሐፍት፤ መዘክ ሮች፤ መዝገቦች፤ ሰነዶችና ሌሎች ማና ቸውንም መረጃዎች እንዲጠፋ ያደረገ ወይም ወደ ሐሰት የለወጠ ወይም እንዲ ለወጡ ያደረገ፤

አንደሆነ ከአምስት እስከ አሥር ዓመት በሚደርስ እሥራት እና ከብር 0ሺ እስከ ብር 05ሺ / ከብር አሥር ሺ. እስከ ብር አሥራ አምስት ሺ. / በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።

! 2. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

1/ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አሬፃፀም አስፈላጊ የሆኑ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል። d) fails to take measures, within the proper time, on recommendations and comments included in the audit report of the Federal Auditor General; or fails to comply with the provisions of this Proclamation when he is required to do so;

is punishable with imprisonment from five years to seven years or with a fine of Birr 10,000 (ten thousand Birr) or with both.

2/ Any Auditor who:

- a) in consideration for the performance or for the omission of an act in violation of the duties proper to his office solicits, exacts a promise of or receives a gift, money or any other advantage; or
- accepts any auditable document as genuine where he knows that it is not or unduly rejects any valuable document submitted to him by the one to be audited; or
- defrauds or cooperates with others by creating conducive conditions so that they can defraud or conspires in defrauding money of the federal government; or
- d) with intent to obtain or procure undue advantage for himself or to a third person or to cause harm on any other person, causes to disappear or falsify or cause to be falsified or forges any books, documents, ledgers, vouchers or any other evidence submitted to him by the one to be audited;

is punishable with imprisonment from five years to ten years and with fine from 10,000 Birr to 15,000 Birr.

22. Power to issue directives

1/ The House of Peoples' Representatives may issue regulations necessary for the implementation of this Proclamation.

2/ የፌዴራል ዋናው አዲተር መሥሪያ ቤት ለዚህ አዋጅ አፈፃፀም አስፈሳጊ የሆኑ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችሳል።

! 3 የተሻሩና ተልጻሚነት የጣይኖራቸው ሕጎች

- 1/ የፌዴራል ዋናው ኦዲተር መሥሪያ ቤትን ለማቋቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር %8/09)' 9 በዚህ አዋጅ ተሽሯል።
- 2/ ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም ሕግ ወይም የተለመደ አሰራር በዚህ አዋጅ በተሸ ፊኑ ጉዳዮች ላይ ተፌጻሚነት አይኖራቸ ውም።

! 4. <u>አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ</u>

ይህ አዋጅ በፌዴራል *ነጋሪት ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ማንቦት 3 ቀን 2ሺ2 ዓ.ም

GR¥ wLdgh×RghS

yxþT×eà ØÁ‰§ê! ÄþäK‰sþÃê! ¶pBI þK PÊzþÄNT 2/ The Office of the Federal Auditor General may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation.

23. Repealed and Inapplicable Laws

- 1/ The Proclamation to Establish the Office of the Federal Auditor General Proclamation No. 68/1997 is hereby repealed.
- 2/ No laws or customary practice which are inconsistent with this Proclamation shall have effect with respect to matters provided for in this Proclamation.

24. Effective Date

This Proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 11th day of May, 2010

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA